

DR. HÓDI SÁNDOR SVÉDORSZÁGBAN – MÁRCIUS IDUSÁN

Sok stockholmi magyar számára rendhagyónak tűnhetett március 15-e idei megünneplése, hiszen a meghívott előadó, dr. Hódi Sándor, a VMDK (a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségének) alelnöke, beszédében alig tett említést az ünneplő történelmi eseményről. Előadása mégsem okozott hiányérzetet, mert gondolataiban jelen volt március szelleme: a magyarság megmaradásának a kérdése. Mert 1848 márciusának voltaképpen ez a lényege, március 15-e ezért válhatott legnagyobb nemzeti ünnepünkkel.

Nem hiszem, hogy véletlen volt (ha igen, akkor szerencsés véletlen) az előadó megválasztása, mert a magyarságnak az a része, ahonnan Hódi Sándor jött és amelynek üzenetét hozta, a szó szoros értelmében a megmaradásért küzd. Abban a térségben esztelen vérontás folyik, ami egyenes következménye az I., majd a II. világháború után hozott átgondolatlan és/vagy felelőtlen nagyhatalmi döntéseknek, és ez az öldöklés bármikor áttérjedhet azokra a vidékekre is, ahol szintén a hazától elszakított magyarok élnek. Talán azért vizsgálta Hódi Sándor a vajdasági magyar kisebbség helyzetét az összmagyarság szempontjából, és tette világossá mindenki számára, hogy erős magyar nemzeti állam és összehangolt magyar kisebbségpolitika nélkül nem sok esélyünk van a megmaradásra. Tulajdonképpen ez az összmagyarságban való gondolkodás tette emlékezetessé az ünnepi beszédet és kötötte le az utolsó pillanatilag a hallgatóság figyelmét.

Miközben Hódi Sándor átgondolt okfejtéseit hallgattuk, az jutott eszembe, hogy miként 1848-ban a semmiből született meg a nemzeti hadsereg, a honvédség, 1956-ban pedig a jobbára tizenévesek ideig-óráig térdre kényszerítették a történelem egyik legkegyetlenebb hatalmát, most orvosok és püspökök válnak politikusokká, és küzdenek nemzetük természetes jogáért: magyarként élni ott, ahová a történelmi kényszer következtében kerültek.

Dr. Hódi Sándor a SMOSZ (Svédországi Magyarok Országos Szövetsége) meghívására tíznapos svédországi körútja során Stockholmon kívül több vidéki egyesületünkben is elmondta ünnepi beszédét, amely leírhatatlan értékű misszió volt a kisebbségi sorban élő magyarokért.

Szépen egészítette ki az ünnepséget Tóth Erzsébet, a hajdani Székely Népi Együttessel szülőnénekese. Aki ismerte ezt a nagy múltú együttest, az tudja, hogy szinte egyedülálló odaadással szolgálta a hamisíthatatlan magyar népi kultúra ismertetését és terjesztését. Ennek a munkának volt egyik vezéralakja Tóth Erzsébet. Ma is életcélja

a magyar népdal szépségének és értékének életbentartása. A magyarság különböző néprajzi tájairól válogatott népdalaival mély érzéseket ébresztett a hallgatóságban. Zongorán kísérté, majd saját előadásában Bartók- és Kodály-műveket mutatott be Both Barna.

(Kis Zoltán, Híradó, 1993. március-április)

Dr. Hódi Sándor március 15-i előadása Stockholmban

HÓDI SÁNDOR SVÉDORSZÁGBAN

Megbeszélés a vajdasági magyarok helyzetéről

Március 12-étől 22-éig svédországi körúton tartózkodik dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke, a Magyarok Világszövetségének elnökségi tagja, a Közép-európai Népcsoportok Fórumának elnöke. A körutat a Svédországi Magyarok Országos Szövetsége szervezte abból a célból, hogy a március 15-i ünnepségek keretében megismerkedjek a Kárpát- medencei magyar kisebbségek helyzetével, különösképpen a tragikus körülmények közé került vajdasági magyarok életével.

Dr. Hódi Sándor a körút során előadást tartott Ljungbyben, Jönköpíngben, Stockholmban, Västerasban, Kumlában, Göteborgban, Malmöben, illetve Lundban.

Dr. Hódi Sándort fogadták a svéd külügyminisztériumban, ahol tárgyalásokat folytatott a vajdasági magyarok jelenlegi helyzetéről. A külügyminisztérium illetékes államtitkárai nagy megértéssel fogadták a beszámolót, és támogatásukról biztosították a vajdasági magyarságot sorsának rendezésére irányuló törekvéseiben.

A látogatás során mindhárom svédországi napilap, a stockholmi *Dagens Nyheter* és a *Svenska Dagbladet*, valamint a Göteborgban megjelenő *Göteborgs Posten* interjút készített a VMDK alelnökével, s emellett több helyi újság is (Jönköpingsben, Kumlában, Malmöben) terjedelmes cikket közölt dr. Hódival készült beszélgetés alapján a vajdasági magyarság helyzetéről.

A központi március 15-i ünnepélyre Stockholmban a Magyar Házban került sor, ahol ünnepi beszédében dr. Hódi Sándor az egyetemes magyarság legfontosabb feladataként két dolgot emelt ki: Magyarország Európai Közösséghez való csatlakozását és a Kárpát-medencében élő kisebbségek autonómia-törekvéseinek mielőbbi megvalósulását.

Svédországi tartózkodása során dr. Hódi Sándor több helyütt is találkozott vajdasági menekültekkel, akiknek helyzete megoldatlannak látszik mindaddig, amíg a szerb kormány abolíciót nem hirdet a behívóparancsot megtagadók ügyében. Ez a kérdés permanensen jelen volt a vajdasági magyarok érdekében folytatott megbeszéléseken.

Dr. Hódi Sándor svédországi látogatásának egyik további célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a vajdasági magyarság rendkívül szorongatott szociális helyzetére. Számos helyre eljuttatta a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat segélykérő felhívását, amely nagy visszhangra talált mind a magyarok, mind a svédek körében.

(*Magyar Szó*, 1993. március 22.)

LÁTOGATÁS A SVÉD KÜLÜGYMINISZTERIUMBAN

1993. március 15-én délelőtt 10 órakor, dr. Hódi Sándort, a VMDK alelnökét a svéd külügyminisztériumban fogadta Lars Wahlund, a közép-európai térséggel foglalkozó első titkár és Jan Nyberg, a volt Jugoszlávia térségével megbízott államtitkár. A találkozás során dr. Hódi Sándor tájékoztatta vendéglátóit a vajdasági magyarság helyzetéről és a VMDK törekvéseiről.

Elmondta, hogy Jugoszlávia széthullását követően a vajdasági magyarság helyzete nyitott és megoldatlan. Helyzetének megoldásához, amely gyakorlatilag a kisebbségek kollektív jogainak az elismerését és biztosítását jelentené, nemzetközi támogatást remél. Nemzetközi garanciák nélkül a háborús balkáni térségben elképzelhetetlen a kisebbségek helyzetének elfogadható szintű rendezése.

Szóvá tette azt is, hogy megítélése szerint a kisebbségek önkormányzati jogaival kapcsolatban nem alkalmazhatók kettős mércék. Elfogadhatatlan, hogy amíg a szerb

kormány egyfelől támogatja a Krajínában élő szerb kisebbségek önrendelkezési törekvéseit, s gyakorlatilag önálló államiséget igyekszik biztosítani nekik, másfelől viszont a Szerbiában élő kisebbségektől elvitatja a kisebbségi kollektív jogokat, az önkormányzatok és autonómiák igényét. A VMDK úgy véli, hogy a kettős mércék alkalmazása a háború kiterjedését eredményezheti, ezért azonos rendezési alapelveken nyugvó, azonos mércékkel mért jogokat kell minden kisebbségnek biztosítani.

Stockholmban a Magyar Ház előtt. Balról jobbra: dr. Hódi Sándor, dr. Hódi Éva, Molnár Veress Pál lelkipásztor, Tóth Erzsébet, Both Barna, háttérben a gondnok.

A vendéglátók kérésére dr. Hódi ismertette a VMDK autonómia-koncepcióját, ami megoldást jelenthetne a kisebbségi kérdés rendezésére az etnikailag vegyes térségekben. Autonómia nélkül az erősödő szerb nacionalizmus felmorzsolja a nemzeti kisebbségeket, menekülésre vagy beolvadásra kényszeríti őket. Az etnikai tisztogatás különböző formáival: az erőszakos mozgósítással, a pszichológiai hadviseléssel, szerbek betelepítésével, s nem utolsósorban a kilátástalan anyagi helyzettel tízezreket űztek el már eddig is szülőföldjükről.

A menekülés következtében Svédországban is több ezer magyar menekült tartózkodik. Velük kapcsolatban dr. Hódi Sándor azon az állásponton volt, hogy amíg a szerb kormány nem hirdeti az abortíciót számukra, nem szavatolja bántatlanságukat, kockázatos lenne hazatoloncolásuk.

Végezetül arra kérte vendéglátóit, hogy ismerkedjenek meg a VMDK autonómia-tervezetével, s amennyiben azzal egyetértenek, támogassák a vajdasági magyarságot az autonómia megvalósításáért folytatott küzdelmében. Lehetőségeikhez mérten tegyenek megelőző lépéseket annak érdekében, hogy ne kényszerüljenek még többen menekvésre. A jogbiztonság növelése mellett a vajdasági magyarságnak humanitárius segélyre volna szüksége, hiszen eddig, bár jelentős segély érkezik az országba, semmilyen nemzetközi támogatásban sem részesült.

A vendéglátók válaszukban elmondták, hogy nagy megértéssel vannak a vajdasági magyarság helyzete iránt és a Vox Humana segélyszervezeten keresztül megpróbálnak humanitárius segélyt szervezni számunkra; tanulmányozni fogják a VMDK autonómia-tervezetét, amit nagy érdeklődéssel fogadtak; ami pedig a vajdasági magyar menekültek ügyét illeti, a svéd kormány illetékesei egyénenként fogja a kérdést elbírálni, szem előtt tartva, hogy sokan a háború elől menekültek el.

A beszélgetésből kitűnt, hogy a svéd kormánysszervek eléggé tájékozottak a magyarság helyzetét illetően, jóhiszeműek a magyarság irányában, álláspontjuk és fellépésük azonban, főként a kollektív jogokat illetően, elsősorban a nemzetközi szervezetek fellépésének függvénye.

Stockholm, (-)

„A VAJDASÁGI MAGYARSÁG TÖRTÉNELMÉNEK NEHÉZ, TALÁN LEGNEHEZEBB RÉSE ELŐTT ÁLL...”

Dr. Hódi Sándor beszéde Sydneyben, október 30-án

Kedves Hölgyeim és Uraim, kedves vendéglátóim!

Megrendülten állok Önök előtt. Megrendített, meghatott az az őszinte, meleg fogadtatás és az a kitüntetett figyelem, amelyben részesítettek. Súlyos, nehéz gondokban jöttem el erre az útra, itt nyomja most is a vállamat, lelkemet, amiről a két nap alatt, amit itt töltöttem Önökkel, azért nem feledkeztem meg. De nagy örömmel ismertem meg a lelkiületet. Annyi tiszta szívű, felszabadult, mondhatnám úgy is: gondtalan embert, akit itt az elmúlt két nap alatt láttam, otthon az elmúlt évek alatt nem láttam összesen. Nehéz mind az után, amit itt láttam, visszatérni gondolatban azokra a súlyos nehéz gondokra, amelyek otthon az otthoni magyarságra nehezednek.

Köszönöm a meghívást, köszönöm a lehetőséget, nagy szükségünk volt és van nekünk is arra, hogy személyesen, élőszóval beszéljünk azokról a közös történelmi feladatokról, amelyek – ha tetszik, ha nem – ránk várnak megoldásra.

A vajdasági magyarság történelmének nagyon nehéz, talán egyik legnehezebb része előtt áll. Olyan nyomor és szerencsétlenség szakadt rá, önhibáján kívül, amivel nagyon nehezen tud megbirkózni.

Az elmúlt két-három év alatt a pszichológiai terror, a pszichés hadviselés, az erőszakos mozgósítások nyomán, az állandó politikai represszió nyomán ezrek, tízezrek vettek vándorbotot és menekültek, távoztak a Vajdaságból. Megváltozott az egész népesség, az egész nyelvi közösségünk összetétele, arculata. Pontos adataink még nincsenek, de ha kimegyünk az utcára, mindenki számára nyilvánvaló, hogy az ott maradt lakosság legalább 10-15 évet öregedett, átlagéletkorát illetően. Nem elsősorban lelkületében, hanem azáltal, hogy a fiatal, életerős korosztályok részben a mozgósítások miatt, részben új, jobb életkörülményeket keresve maguknak, elmentek. Így öregedett el a lakosság, de más vonatkozásban is súlyos, pótolhatatlan veszteségekkel számolunk. Elment az a réteg, amely nemcsak fiatal, hanem munkaképes volt, amely szorgalmával egy kis tőkét tudott gyarapítani magának. Ezek külföldön, főként Magyarországon jutottak munkához, vagy kft-eket, vállalatokat alapítottak, és jól tették, magukkal vitték a javakat, amiket munkával, szorgalommal megtakarítottak, hogy el ne kobozza az a rezsím, az a hatalom, amely mindent, de mindent az égvilágon kisajátít.

Igen ám, de azok a magyarok, akik ott maradtak, a szegény, idős, fáradt emberek és egy kicsit magukra maradtak is, mert elment az értelmiség is. Elment az írástudók nagy része, mindazok, akik korábban rádióban, tévében, napilapoknál, hetilapoknál dolgoztak, ma Magyarországon vannak, vagy szerte a világban szétszóródtak, és csak igazán egy nagyon kis, vékony réteg, egy nagyon kis, de lelkes csapat maradt otthon, amely felvállalta az a reménytelennek látszó feladatot, hogy képviselje ennek a megfélemlített, otthonaiba húzódó magyarságnak az érdekeit, nemcsak a megvadult, agresszív szerb rezsimmal szemben, hanem képviselje a nagyvilágban is, mindenfelé, minden ország külügyminisztereinél.

Ezt a szervezetet, a VMDK-t, amelyet 1989 decemberében jegyeztettünk be, azt hiszem, olyan sorsfordulónak tekinthetjük a háromnegyed évszázados történelmünkben, amely indokoltá teszi azt, hogy itt néhány szóban szóljak erről a szervezetünkről.

Új nevek, új arcok, új emberek kerültek egyik napról a másikra előtérbe, olyan emberek, akik leküzdötték félelmüket. Mert hát mindannyiunk lelkére ránehezedett ezekben az időkben a félelem, ami 44 ősze óta ott lapult lelkünkben, hiszen a szörnyű nemzeti trauma – amiről itt Matuska Márton úr Önöknek is beszámolt – máig feldolgozatlan élmény mindazon családok számára, akik szeretteiket elvesztették és elgyászolni nem volt lehetőségük... Nos, egy ilyen újabb vérengzésnek a veszélye nem zárható ki ma sem, holnap sem. Tehát a félelem és rettegés ilyen értelemben indokolt, ugyanakkor azonban le kell küzdeni ezt a félelmet és cselekvően szembe kell szegülni azzal az alantas szándékkal, amelynek elsődleges vagy kizárólagos célja, hogy „megtisztítsa” tőlünk azt a térséget, hogy etnikailag „tisztává” tegye, hogy azt az ősi szülőföldet, amely nekünk a dolgok természeténél fogva hazánk és az egyetemes magyarság otthona, elszedje maradéktalanul és talán örökre. Nos, ezért vállaltuk a kockázatot, hogy ez be ne következzen és ezért illeti

nagyon nagy tisztelet, példátlan nagy tisztelet azokat az idős, fáradt, szegény embereket, akik őrzik otthon a házat, őrzik azt a földet, azt a területet, és talán van reményünk, hogy ez a vállalkozás sikeres lesz.

Tisztelet és megbecsülés illeti őket azért is, mert valamennyien – mint közösség –, ez az otthon maradt, harapófogóba, sarokba szorított magyarság olyan változáson ment keresztül, amit szintén nem hagyhatok említés nélkül. Megszoktuk az elmúlt háromnegyed évszázad alatt, hogy a mi nevünk a hallgass, a sarokban állás, a bólogatás, a mások kedvébe járás. És akkor, amikor a legfélelmetesebb időszak következett be – ez tavaly volt –, amikor Vukovár ostromára készült a szerb hadsereg, olyan nagyarányú mozgósítást rendeltek el, hogy gyakorlatilag minden épkézláb férfit besoroztak és frontra vittek. A frontra vittek volna, ha a vajdasági magyar anyák, lányok, nagymamák, gyerekek ezt megengedték volna. Olyan példátlan és megrendítő volt ez a néhány nap, november 6-án és 7-én, amikor Zentán és Adán, egyik napról a másikra a nép az utcára tódult és megakadályozta, hogy a mozgósított, már teherautókra rakott férfiakat a frontra, Vukovarra vigyék. Ez olyan tüzet, lavinát indított el, ami egyik napról a másikra szinte az egész Vajdaságban tüzet vetett, Becsétől Temerinig, Szabadkától Újvidékig mindenütt talpra álltak az emberek és megindult volna ez a tüntetés, ami a hatalom helyi kirendeltségeit megfosztotta volna hatalmától. Akkor volt ott az az igazi nagy pillanat, ha ehhez a polgári engedetlenséghez, a parancsmegtagadáshoz társul a szerb demokratikus ellenzék, akkor ma már más időket élnénk. Sajnos, ezt mint kizárólag nemzeti megmozdulást értelmezték, holott szó sem volt erről, igazi becsületes polgári engedetlenség volt, amely ennek az értelmetlen, véres, bestiális háborúnak mondott nemet.

A szerbség akkor még tele volt illúziókkal, ezt ellenséges gesztusnak könyvelte el. Ma már azért egy kicsit más a helyzet. Szörnyű árat fizetett az ország népe azért a tanulságért, hogy felismerje, milyen nyomorba, kilátástalanságba, feneketlen mély kútba taszította ez a rezsím, amire háromszor szavazott egymás után abban a reményben, hogy ez a megoldás a szerb nép számára. Utat tévesztettek. Sajnos, a következményeket meg kell osztanunk velük.

Meg kell osztanunk azt a kilátástalanságot, azt a hihetetlen méretű elszegényedést, ami ránk szakadt. Képzeli el, két évvel ezelőtt az átlagos személyi jövedelem 800-1.000 mémet márkának felelt meg, ma ez 6-8 márkának megfelelő összegre zsugorodott. És ez nem a vég, ez az összeg is nyilván tizedére, századára fog hamarosan csökkenni. Milliárdos nagyságrendben beszélünk, de sajnos, ennek a temérdek pénznek a vásárlóértéke szinte a nullával egyenlő, ezekért a papírokért ma már jószerével semmit sem lehet venni.

A boltok üresek, a gyógyszerárak üresek, a kórházak hidegek, a betegek éheznek, a közlekedés megbénult, a munkahelyek, gyárak leálltak, és olyan helyzet állt elő, hogy akik még eljárnak a munkahelyükre, a havi jövedelmükből nem tudják fedezni az utazás költségeit. Az egyik városból a másikba utazó diákok kiiratkoznak,

otthon maradnak, mert a szülők, amennyiben még abban a szerencsés helyzetben maradnak, hogy van munkájuk, kettőjük jövedelme sem elég, hogy egy szál gyerekeknek az utazási költségeit fedezzék.

Mindezt csak azért mondom el, hogy érzékeljék, a társadalom minden szegmen-tuma szétesett, felborult, és leginkább talán egy élő, betemetetlen mocsárhoz lehetne hasonlítani azt a társadalmat, amely fölött már semmiféle törvény és jog nem uralkodik, s amely magába szippant, magába süllyeszt mindent az égvilágon. Elharapódzott a bűnözés, szabadcsapatok garázdálkodnak, amelyek fölött senki sem uralkodik.

Reménytelenül elhúzódó az egész volt jugoszláv térség kezelése a nyugat-európai nagyhatalmak részéről, az ENSZ, az Európa Tanács részéről, és valóban úgy igaz, ahogy itt az imént ez elhangzott, hogy bűnösök, mert gerjesztették azt az agressziót, igazolták és bátorították, ami által ezt a hihetetlen méretű emberi szenvedést zúdították ránk. Talán ha figyelmeztetésük erélyesebb lett volna, ha közbelépnek, a dolgok ma másként állnának. Nem rajtunk állt.

Az, ami rajtunk állt, azt mi megtettük, és az abban állt, hogy 92. április 24-én összejött a vajdasági magyarság képviselője, és ezen a közgyűlésen megfogalmaztuk és elfogadtuk azt az autonómia-tervezetet, amelyre jövőnket kívánjuk alapozni. Az ezt megelőző napokban egy soha nem látott súlyos kampány nehezült ránk, fölfegyvereztek szerb csetnikeket, mozgósították a hadsereg egyes részlegeit, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy mondjunk le erről a közgyűlésről, amelyen az autonómaikövetelésünket szándékoztunk megfogalmazni.

A magyarság a ránehezedő uszítás és a szörnyű fenyegetés nyomására majdnem ott állt, hogy meghasonlott, már-már ott állt, hogy kérve kérte a VMDK vezetőket, hogy visszakozzunk, halasszuk el ezt a lépést, várjunk jobb időkre. Mi úgy mértük föl a helyzetet, hogy ha engedünk a nyomásnak, ha visszalépünk, akkor egy olyan játszmába sodródunk bele, amelyben játékszerré válunk, a félelemkeltéssel bármikor hatalmukban tarthatnak bennünket, bármikor visszalépésre szoríthatnak, és örök vesztesek, örök visszavonulók maradunk. Úgy gondoltuk, mint ahogy a bácskai magyar anyák nemet mondtak a hatalomnak, a VMDK is nemet mondott, s azt mondta: de igenis, megtartjuk a közgyűlést, és Milošević elnök, látva ezt az eltökéltséget, előző napon a VMDK legszűkebb vezetését magához kérte, pontosabban arról tájékoztatott bennünket, hogy részéről megvan a hajlandóság, hogy egy korábbi VMDK-levélnék szellemében tárgyaljunk néhány alapvető kérdéssről, amely a vajdasági magyarság sorsát, jövőjét illeti.

Ezen a találkozón voltaképpen nagyot léptünk előre, olyan értelemben, hogy Miloševićet csak egy dolog érdekelte: igaz-e az, amit besúgó hálózata, biztonsági szolgálata – félretájékoztatva őt – jelentett, hogy ti. a vajdasági magyarság fegyveres lázadásra, elszakadásra készül. És amikor mi, letettük eléje az asztalra az autonómia-tervezetet, s megmondtuk, miről van szó, hogy teljesen örültek azért nem vagyunk, hiszen se fegyverünk, se ilyen szándékunk nincs, akkor, amikor más,

jelentős nemzetközi erők sem tesznek semmit senkinek az érdekében, mi csak a megfogalmazott jövőképünkről szeretnénk a szerb kormánnyal tárgyalni, gyakorlatilag tudomásul vette ezt a törekvést, bár azóta sem került sor ezekre a tárgyalásokra, s a hatalom nem mutatott igazán készséget, hogy autonómia-törekvésünket komolyan vegye. El kell azonban mondanunk, hogy nem is gátolta munkánkat, nem verte szét az összejövetelt.

Dr. Hódi Sándor beszédet mond Sydneyben, október 30-án

Ellenkezőleg – bár a nehéz harci gépek ott dübörögtek a terem fölött, az egész épület remegett, az utcán rendőr rendőr mellett, rohamegységek ijesztő környezetében, de végül is, reggeltől estéig megszületett a döntés, s a vajdasági magyarság, elsőként a Kárpát-medencében élő kisebbségek közt, megfogalmazta és kimondta, hogy jogot formál az önkormányzatra, vagyis arra, hogy azokon a területeken, azokban a községekben, ahol többségben él, különleges jogokra tegyen szert. E különleges jogok alapján társulhassanak a magyar települések és létrejöhessen egy területi autonómia olyan garanciákkal, követelményekkel, amelyek magukban foglalják a magyar nyelv használatát a közigazgatásban, a magyar rendőrséget, magyar bíróság felállítását, magyar iskolarendszer kiépítését, magyar érdekeltségű tájékoztatást és sorolhatnám tovább.

Kimondta ez az autonómia-tervezet annak igényét is, hogy az egész magyarságnak, függetlenül attól, hol él, mely részén ennek a maradék kis Jugoszláviának, az

emberi jogok alapján, nemzeti hovatartozása alapján és mint adófizető polgárnak joga van személyi kulturális autonómiában társulni, a művelődés, az oktatás és tájékoztatás terén olyan törvényjavaslatokat előterjeszteni saját identitása megőrzése érdekében, amelyre a belgrádi parlament csak rábólinthat, de annak tartalmi vonatkozásaiiba bele nem szólhat. Kimondtuk azt is, hogy a területi és perszónális autonómia mellett jogot formálunk arra is, hogy a szerb nyelvtengerben élő kis szigetek, magyar falvak és települések tegyenek szert olyan fokú helyi önkormányzatra, amely lehetővé teszi számukra, hogy a nemzeti identitás, a nyelvi kultúra megőrzése érdekében maguk döntsék el, hogy mit tartanak fontosnak és szükségesnek önmaguk számára.

Sokan elbizonytalanodtak a mi autonómia-tervezetünket illetően, mi azonban mindvégig kitartottunk, számos világnyelvre lefordítottuk, és Washingtontól Stockholmig, Genftől Bonniig sokfelé eljuttattuk. Nekem korábban alkalmam volt már az ausztrál kormány egyik kisebbségi szakértőjével, parlamenti képviselőjével találkoznom és beszélnem erről a témáról, és talán alkalmam lesz vele találkozni ismét ausztráliai tartózkodásom során. Akihez csak eljuttattuk autonómia-tervezetünket, mindenütt megértéssel és támogatással fogadták, beleértve Moszkvát is, s olyan tervezetnek tekintik, amely modell értékű lehet és amely most a Ballardur-terv kapcsán nyerhet újra jelentőséget. Az új európai rendezési terv ugyanis, ami ugyan csak elképzelés és nagyon döcögve megy előre, újra efelé, a dolgok globális rendezése felé tereli a figyelmet, a kisebbségi kollektív jogok kérdése felé, amely nélkül nemhogy közös Európáról, európai integrációról, de azt hiszem, békéről és stabilitásról sem lehet beszélni.

Ez újabb reményt ad nekünk, hogy kitartsunk elképzeléseink mellett, és hisszük, reméljük, hogy e szörnyű nehéz idők és minden megpróbáltatás ellenére ezt a minimális programot, ezt a célt, tervet, amit magunk elé tűztünk, meg is valósítjuk egyszer.

Feladatunknak érezzük – mivel hisszük, hogy az igazság és az erkölcs a mi oldalunkon áll, és a dolgok menete is szükségképpen ilyen jellegű lesz –, feladatunkul vállaltuk, lelkünkön viseljük, hogy a Kárpát-medencében élő más magyar kisebbségi nemzetrészek politikai szervezeteivel, vezetőivel állandóan napirenden tartsuk ezt a kérdést. Ilyen értelemben nem csekély az a hozzájárulásunk, amivel az erdélyi, felvidéki és kárpátaljai magyar testvéreinket próbáljuk az autonómia ügyében bátorítani, lépésre bírni, mert az ő kezüket is a félelem köti meg, a félelem miatt nem tudnak, nem mernek határozottan lépni.

Az a meglátásunk, hogy 75 év után és a nagy történelmi fordulat után, ami Kelet- és Közép-Európában bekövetkezett, véget kell vetni annak a némaságnak, ami három-négymillió magyar kisebbséginek az ajkát ragasztotta be. 1989-90-ben csodával határos módon mindenütt, egyik napról a másikra anélkül, hogy találkoztunk volna, hogy megbeszéltük volna, a kisebbségben élő magyarság mindenütt létrehozta, megszülte a maga politikai érdekképviselői szervezeteit. Ezek

a szervezetek, felismerve a kölcsönös érdekeltségek szükségességét, létrehozták, sok kinnal és keserűséggel, de nagy örömkre azt a politikai tömörülést, amit Közép-Európai Magyar Népcsoportok Fórumának nevezünk. Ennek a politikai tömörülésnek tagja a Romániai Magyarok Demokratikus Szövetsége, Felvidékről az Együttélés Politikai Mozgalom, Ukrajnából a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége, a szlovéniai és a burgenlandi magyarok szövetsége. Magyarország körül minden környező országbeli magyar kisebbség tagja ennek a szerveződésnek, s ezáltal legálisan és legitímen létrejött a határon túli magyarság közös érdekképviselője.

Most kell, hogy a magyar kisebbségek megfogalmazzák jövőre vonatkozó elképzeléseiket, követeléseiket, mert utólag már nehéz lesz feljebb srófolni az igényeket. Nekünk vannak vitáink is egymás között, és azt hiszem, barátok, testvérek, családtagok közt ez természetes. Mi például nehezményezzük, hogy húzódik, halódik az RMDSZ részéről autonómia-tervezet kidolgozása és elfogadása. Nem tartjuk szerencsésnek azt sem, hogy a Felvidéken is húzódik, halasztódik a magyar autonómia ügyében az egyértelmű állásfoglalás. De igazán nem vagyunk türelmetlenek, és hiszem azt, hisszük azt, hogy végül is összeáll ez a dolog.

Hogy nehezen mennek előre a dolgok, annak többek között az is a magyarázata, hogy nem mindenki üdvözli kitörő örömmel, hogy a magyar kisebbség talpra állt, politikailag megszerveződött, hogy a határon túli magyarságnak létezik egy legális és legitím csúcsszerve, amely illetékes arra, hogy megfogalmazza a kisebbségben élő magyarság közös érdekeit. Sokan félve tekintenek erre a politikai tömörülésre azzal a magyarázattal, hogy a kisebbségi magyarságnak ez a szerveződése még inkább felébreszti a környező országok nacionalizmusát, hogy felébreszti a trianoni reflexeket, kiváltja a kisantant-szerveződést. Ez a kisantant-fantom az, amivel ijesztgetni próbálnak bennünket, csak arra való, hogy igazolja a nem cselekvést, hogy hátráltassa az önszerveződést, hogy magyarázza a restséget, a defenzív magatartást, a simulékonyságot, a követő politikát, ami sem a magyarság, sem a kisebbség szempontjából nem bizonyult sohasem eredményesnek.

Mi, akik a legveszélyeztetettebb helyzetben vagyunk, saját bőrünkön tapasztalva állíthatjuk, hogy a kisebbség, és a magyarság is, s minden nép úgy tud fennmaradni, ha nem védekező, simulékony politikát folytat, hanem állandó kezdeményező, kristálytiszt, következetes politikát folytat.

Ezt a következetes, aktív, kezdeményező politikát várjuk mi el Magyarországról is. Szólnom kell pár szót erről a viszonyról. A VMDK vonatkozásában a magyar kormánnyal és valamennyi párttal való kapcsolunk korrektnek tekinthető. Ez alatt azt értem, hogy a bennünket érintő kérdésekben nem döntenek megkerülésünkkel, véleményünk, elvárásaink ellenére nem tárgyaltak a szerb kormánnyal, s nem tárgyaltak a nemzetközi fórumokkal sem úgy, hogy valahol ne a VMDK által megfogalmazott, a vajdasági magyarság által vállalt érdeket képviselnék. Eddig ezt

tették, s ilyen értelemben köszönettel is tartozunk. Amit megfogalmaztunk, amögé a magyar külpolitika odaállt, ezt vállalja.

Ez így van, mindazonáltal én azt tartanám természetesnek, ha ez más magyar kisebbségek vonatkozásában is így lenne... Készülnek a kétoldalú államszerződések, nem kis gondot és vitát jelentenek. A szempontunk és rálátásunk az, hogy ezek az alapszerződések akkor érnek valamit, akkor viszik a dolgokat előrébb, ha ebben nem mentegetőzés van, nem a határok sérthetetlenségének érthetetlen hangsúlyozása van, hanem annak az igénynek az egyértelmű és nyomatékos leszögezése, hogy 75 évi kisebbségi sors után a magára hagyott magyarság végre maximális autonómiát élvezzen.

Hiszem azt, hogy ez a dolog is beérik egyszer, még ha a Közép-Európai Magyar Népcsoportok Fóruma, emiatt a törekvése miatt kicsit radikalizmussal van vádolva, jöllehet én ezt nem tartom radikalizmusnak, hanem annak az offenzív politikának, amely megfontolásra való, józan és ésszerű.

Ahhoz, hogy a délvidéki magyarok a Vajdaságban megmaradjanak, vagy túléljék a jelenlegi válságos időket, ahhoz gyógyszer kell, kenyér kell, ruhára van szükségük. Anyagi támogatás nélkül nem megy. Igaz, tízezer és tízezer tonna gyógyszer és élelmiszer érkezik az embargóval sújtott Kis-Jugoszláviába, de a vajdasági magyarság számára ebből egy gramm sem jut el...

Ahhoz, hogy ez a helyzet megváltozzon, a magyarság Vox Humana Emberbaráti Szolgálat néven létrehozott egy szeretetszolgálatot, amely felöleli a vajdasági magyarság minden társadalmi rétegét, a VMDK-tól az egyházi képviselőig, az egészségügyi dolgozóktól a háziasszonyokig, idős emberektől a fiatalokig, mindenki aki otthon van, aki épkezláb, aki meg akar maradni, valahol részese ennek a szerveződésnek.

Annak ellenére, hogy ezt a szervezetet létrehoztuk, s helyi szervezetek, tagozatok formájában behálózta szinte az egész Vajdaságot – ahol még nincs jelen, ott a közeljövőben megalakítjuk –, elmúlt egy év, és a szervezet egy gramm segélyt sem kapott. A Magyar Vöröskereszt továbbra is küldte a Szerb Vöröskeresztnek, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat továbbra is küldte Belgrádba, de Belgrádba került Soros György segélyszállítmánya is. Sokan hivatkoztak arra, sajtóban, mindenfelé, hogy a vajdasági magyarokat támogatják tetemes anyagiakkal, gyógyszerrel, élelmiszerekkel. Ezzel szemben hozzánk egy gramm sem jutott el, és végül addig éleződött a helyzet, hogy egy napon a segélyezés komoly politikai csataterrré vált: a VMDK vezetése nyílt levélben fordult Szabad Györgyhez, a magyar parlament elnökéhez, majd amikor Martonyi János államtitkár október 6-án nálunk járt a Vajdaságban egy küldöttséggel, olyan élesen vetődött fel szintén ez a kérdés, hogy hamarosan változás állt be a magyar kormánysszervek vonatkozásában. Más téren az igazi politikai konfrontálódás a segélyezést illetően még hátra van.

Őnök sokszor hallhatták, a sajtó és a tévé is hangot adott neki, hogy azoknak a nyugati segélyeknek, hiteleknek, amelyek az elmúlt években az akkori szocialista

államokba érkeztek, csak a rezsim látta a hasznát, a káderállomány szociális biztonságát szolgálta, a hadikiadásokon kívül ez emésztette föl mindazt, amit kaptak. Most a segélyezésnek is ugyanez az eredménye: voltaképpen a rezsimet élteti, a rezsim intézményeiben alkalmazott emberek és a hadi-nyerészkedők zsebébe vándorol. A szerencsétlen kisemmizett emberek, a magyarok, vagy akár a szerbek is, ennek bizony nem sok hasznát látták eddig.

Most a Vox Humana, illetve a VMDK keményebb hangot ütött meg, hogy a segélyezés mögött politika rejlik és színt kell vallani. Keményen konfrontálódtunk mind a Magyar Vöröskeresztrel, mind a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal, és azt hiszem, ez hasznos és szükséges dolog volt, no de ez egy kicsit már a múlté. Éppen azért, mivel nem söpörtük szőnyeg alá ezt a kérdést, és rámutattunk arra, hogy értelmetlen az a segélyezési politika, amely azt hirdeti, hogy mindenre való tekintet nélkül, főleg a szerbek megbékítése érdekében, elsősorban nekik kell a magyar gyógyszeripar kiváló termékeit s a magyar élelmiszerszállítmányokat küldeni, mert akkor majd kegyesebbek, elnézőbbek lesznek a vajdasági magyarsággal szemben. Ráműtöttünk arra, hogy ez olyan politika, amely szöges ellentétben áll azzal, amit mi hirdetünk és vallunk, ilyenformán csaknem teljes mértékben feleslegessé és értelmetlenné teszi a mi fáradozásunkat és harcunkat.

Végül is csatát nyertünk, létrejött egy magas szintű egyeztetés, amelyen valamennyi magyar parlamenti párt és érintett állami intézmény képviseltette magát, szintű vallott és vállalta, hogy a vajdasági magyarság megmaradása érdekében a segélyezést szervezeten, ésszerűen a Vox Humana csatornáin keresztül bonyolítja le. Nem csak azért, hogy a segély biztosan a nehéz sorsú vajdasági magyarság kezébe jusson, hanem olyan megfontolásból is, hogy ez segíti azokat a cselekvőképes embereket, akik vállalják az önszerveződés kínját, poklát. Ennek a küzdelemnek az eredményeként a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is változtatott álláspontján, és épp mielőtt indultam volna Ausztráliába, jelentős segélyszállítmány érkezett Moholra, a Vox Humana központjába. És hiszem azt, hogy ez a Magyar Vöröskereszt vonatkozásában sem lesz másképp, ezt követően pedig szélesíteni kell a kört a nemzetközi segélyakciók vonatkozásában is. Ilyen értelemben már folyamodtunk az ENSZ-hez és más nemzetközi fórumokhoz, hogy a segélyek elosztásában, célba juttatásában legyenek ránk tekintettel.

Számunkra intő példa és figyelmeztető volt az, ami Boszniában a muzulmánokkal történt. Nem arra gondolok itt, hogy a horvátok és a szerbek egyaránt hogyan mészárolják őket, hanem arra, hogy a muzulmánok soraiban hogyan került sor megoszlásra, amint egy részük kerülő úton, nem is nehéz rájönni honnan, jelentős külső segítséghez, anyagi támogatáshoz jutott. A külön anyagi segély és támogatás elég volt ahhoz, hogy egy körzet a muzulmánok köréből kiszakadjon, kikiáltssa önállóságát. Számunkra, vajdasági magyarok számára ez azért is intő példa, mert a szerb hatalom mindent megkísérel majd, hogy a VMDK megkerülésével más tárgyalópartnereket találjon magának. Politikai téren ilyen tárgyalópartner most

nincs. Miután a reformpártba behúzódtott magyar értelmiség a választásokon megbukott, csak a VMDK van politikai színtéren. A szerb hatalom más tárgyaló-partnert, hiteles embereket, akik a vajdasági magyarság tekintetében legitimitással rendelkeznek, nem talál, így előbb vagy utóbb sor fog kerülni a tárgyalásokra.

A szegénység és nincstelenség nagy megpróbáltatást jelent, de a rossz helyre irányított segély legalább olyan nagy veszélyt hordoz magában. Így vagyunk a pénzbeli adományokkal is. Nem lehet fennmaradni, működni, nem lehet küzdeni anyagi támogatás nélkül. Mi őszinte és hálás szívvel gondolunk ebből a szempontból Önökre, nem is véletlenül járt mindig az a hír az ausztráliai magyarságról, hogy a legnyíltabb, legmelegebb szívű, leginkább közösségben gondolkodó, legkevésbé szűkkeblű része az egyetemes magyarságnak. Ezt én hitelesen tanúsíthatom, mint a Délvidéki Magyarságért Alapítvány Kuratóriumának az elnöke, hogy Önök tízszeresét küldték, adták össze önzetlenül annak, ami a folyószámlánkra az egész nyugati, amerikai magyarság részéről befutott.

Nekem sokan mondták az elmúlt években: menj ki, lásd meg őket, ott él a hiteles magyarság, abból meríts te is hitet, azt hozd haza magaddal. Ezt teszem. A Délvidéki Magyarságért Alapítvány pénzbeli segélyezése teszi lehetővé működésünket. Ez az alapítvány Budapesten van bejegyezve, mert Szerbiában alapítványok nem működnek, ha működnének is, a pénzt rögtön elkoboznák és a szerb hatalom zsebre tenné...

De az alapítvány beindítása, illetve a támogatás megszerzése – Magyarország különböző intézményei részéről csurran-cseppen csekély mértékben valami – sem volt probléma- és fájdalommentes, mert a korábbi kapcsolatoknak köszönhetően a támogatás tetemes része nem a vajdasági magyarság új, alulról jövő szervezeteit, nem ennek a tevékenységét serkentette, nem az új önkormányzat és az autonómia kialakulását hordozó intézményeket, hanem a szerb állami intézményekben meglapuló régi kádereket, a kivárára alapozó személyeket. Ezek nem érdekeltek a magyar autonómia kiépülésében, ezek régen is jól jártak, mert külön alkut kötöttek a magyarság feje fölött a szerb hatalommal, és most is abban sántikálnak, hogy kívárlják a dolgok alakulását, s megint alkut köthetnek. Azt azonban kimondhatjuk, hogy kár várniuk, mert az autonómia egyik alap gondolata pontosan az – a politikai, gazdasági önállóság mellett –, hogy csakis és kizárólag a magyarság által többes jelöléssel és titkos szavazással megválasztott képviselők azok, akiknek legitimitásuk van a hatalommal való tárgyalásra. Erre tehát hiába várnak, de viszont nagyon rossz szájját keltene a tisztességes emberekben, ha a kiváló, erkölcsileg tiszta, bátor, példamutató emberek, akik életüket, családjukat kockáztatva küzdenek nap mint nap az ottani haramiákkal a magyarság megmaradásáért, ha ők háttérbe szorulnának, mások viszont, a rendszer eddigi szekértolói, akik kívárlnak, azok kapnának támogatást, s azok érvényesülnének a magyarság kárára...

Ez a helyzet a vajdasági magyar sajtó, a magyar tájékoztatás esetében is. Magyarországi pénzek, magyar támogatás nélkül a vajdasági magyar sajtó már nem

tud fennmaradni, s most, hogy Belgrád elzárta a csapokat, gyakorlatilag sajtó nélkül maradtunk. A VMDK követelte, többször kérte, és ma is kéri, hogy a szerb hatalom ruházza át az alapítói jogokat a vajdasági magyarságra, azzal, hogy – ha sor kerül a perszonális autonómia megvalósítására – önálló, független tájékoztatási rendszer jöjjön létre. Most, ebben a helyzetben önálló, független tájékoztatási rendszerről beszélni képtelenség, hiszen a szerb hatalmi rendszer propagandagépezetével szemben a vajdasági magyarságnak csak a VMDK-ban, az önszerveződésben lehet minden reménye. A kettő között én nem látom a „független” tájékoztatás lehetőségét, hiszen mitől lenne független ez a tájékoztatás, hacsak nem a magyarság érdekeinek felvállalásától, nem épp attól a harctól, ami nélkül nincs megmaradásunk.

Sydneyben a vendégek fogadására népes küldöttség jelent meg a repülőtéren
a helyi magyar szervezetek részéről

Tervezzük, és talán ez a megoldás kulcsa, hogy egy új magyar sajtóházat hozunk létre. Ehhez egyrészt megfelelő anyagi feltételeket kell teremteni, másrészt kemény harcra kell felkészülnünk, hogy ezt a szerb bürokráciától kiverkedjük...

Visszatérve a segélyezés kérdéséhez, mi vállaljuk a felelősséget azért, hogy aki innen segélyt küld, az a magyarságnak mint közösségnek a megmaradását segíti, feltéve ha ez a Vox Humana vagy a Délvidéki Magyarságért Alapítvány csatornáin keresztül történik. Ez utóbbihoz fűzöm hozzá, hogy szeretnénk kiszélesíteni az Alapítvány tevékenységét és a Vox Humana révén lehetővé tenni, hogy Önök, vagy

mások a világ bármely részén esetenként adományokat tudjanak küldeni hozzátartozóinknak a Vajdaságba...

Nagyon sok mindenről tudnék még, szeretnék még beszélni, de annyiban összegezném, hogy a vajdasági magyarság részére minden odafigyelés, minden aggodalom, minden gesztus, ami felénk irányul vagy értünk szól, nagyon számít, erősíti bennünk a megmaradás hitét. Így minden cent is, minden garas, minden fillér segíti a vajdasági magyarság szervezeti, intézményi megmaradását...

Bátorítást jelent számunkra az, hogy szerte a világban eljutott a magyarság nemcsak a szellemi összefogás szükségességének a felismeréséig, hanem a politikai szerepvállalásig is, hiszen nagyon kemény politikai szerepvállalásra lesz szükségünk ahhoz, hogy célkitűzéseinket megvalósíthassuk. Így őszinte szívből üdvözljük szerte a világon a VMDK-s szerveződések, társulások, egyesületek létrejöttét. Ugyanúgy őszinte szívvel üdvözljük a Vox Humanát támogató tagozatok létrehozását, és gratulálok Önöknek, hogy itt Ausztráliában is eljutott a magyarság eddig a szerveződési célig, mert számunkra akkor, amikor kormánykörökkel, különböző külügyminisztériumokkal tárgyalunk, ez a támogatás növeli a VMDK nemzetközi befolyását és tekintélyét...

(Magyar Élet, 1993. november 11., 18.)

MŰSOROS TEADÉLUTÁNON, SYDNEYBEN

Nagyszabású műsoros teadélután rendezett az Ausztráliai Magyar Szent Korona Társaság a punchbowli Magyar Központban. Debreczeni Ádám, a Társaság elnöke örömmel üdvözölte az igen szép számban megjelent tagokat és barátait, Weszely Tibor főkonzult és feleségét, valamint a Délvidékről érkezett vendégeinket, dr. Hódi Sándort és feleségét, dr. Hódi Évát.

A Magyar Himnusz közös eléneklése után a Társaság elnöke, aki nemrégiben otthon járt, felidézte látogatásának emlékeit.

Szünet után a műsoros délután vendégszónoka, Csapó Endre többször is tapssal félbeszakított beszéde következett, majd dr. Hódi Sándor, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségének alelnöke rövid beszédében a következőket mondta:

„Nagy öröm számomra ennyi gondtalan, jó magyar honfitársamat látni. Én már nagyon régen nem láttam ennyi vidám arcot. Onnan jöttem, ahol már három éve háború van és nagyon köszönjük az Önök segítségét, és kívánom, hogy továbbra is érezzék magukat tiszta szívű embereknek. Az Önök hite és szeretet bátorságot kölcsönöz számunkra. Köszönöm a megértést. Isten legyen Önökkel!” Debreczeny Zsuzsa a Magyar Szent Korona tagságának a nevében 300 dollárt adott át dr. Hódi Sándornak, a vajdasági magyarok megsegítésére...

(Magyar Élet, 1993. november 11. Bányay László)

A HÓDI HÁZASPÁR AUSZTRÁLIAI LÁTOGATÁSÁNAK HÍRÖSSZEFOGLALÓJA

Az ausztráliai magyarok meghívására a VMDK-t Támogató Tagozat és a Délvidéki Magyar Szövetség vendégeként 1993. október végétől Ausztráliában tartózkodik dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke és felesége, aki a Vox Humana ügyeit képviseli. Sydneyben a vendégek fogadására népes küldöttség jelent meg a helyi magyar szervezetek képviselői részéről, akik – miután hangsúlyozták – az otthoni eseményekről való hiteles tájékoztatás reményében nagy fontosságot tulajdonítottak ennek a látogatásnak.

A vendégek első bemutatkozó fellépése október 30-án szombaton este volt a punchbowli Magyar Házban, ahol a VMDK alelnöke politikai tájékoztatójában részletesen beszámolt az otthoni helyzetről, míg felesége, Hódi Éva ismertette a népes számú közönséggel a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat feladatait és célkitűzéseit.

*

A Hódi házaspár másnap, október 31-én részt vett a Szent Korona Társaság teadélutánján, majd november 6-án a Délvidéki Magyar Szövetség vendégei voltak az Erzsébet-Katalin bálon a DMSZ Otthonban. November 7-én Hódi Sándor felszólalt a Történelmi Társaság piknikjén, majd délután előadást tartott a Délvidéki Szövetség plumbtomi házában.

*

Az ezt követő napokban különböző rendezvények vendégei voltak. Részt vettek Melbourne-ben az ökumenikus templomavató szertartáson, Sydneyben az Erzsébet-búcsún. Ezekon a rendezvényeken megismerkedtek és elbeszélgettek a délvidékről elszármazott magyarokkal, akik aggódva érdeklődtek az otthoni helyzet iránt. Látogatást tettek a Szent Erzsébet Otthonban, amely –, az idős, magukra maradó magyarok felkarolásával egyik legszebb példája az emberi összefogásnak.

*

Dr. Hódi Sándor és felesége jelen voltak azon a fogadáson is, amelyet a sydneyi magyar konzul adott Martonyi János külügyi államtitkár tiszteletére. Ez alkalommal dr. Hódi ismételtlen megköszönte az államtitkárnak a vajdasági magyarság segélyezése érdekében tett fáradozását.

*

November 10-én a VMDK alelnöke és a Vox Humana képviselője meghívást kapott az Ausztráliai Magyar Szövetség elnökségi ülésére, amelyen kérésükre Kádár Levente, a Szövetség alelnöke részletes tájékoztatást adott az utóbbi három évben a délvidékieknek szánt pénzbeli támogatásról. Dr. Hódi nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a VMDK csak azért a pénzbeli támogatásért vállal felelősséget, amely a

Délvidéki Magyarságért Alapítvány számláján keresztül jut el a vajdasági magyarsághoz.

*

A délvidéki vendégek utazásának célja nem csak az volt, hogy a vajdasági magyarok helyzetét az Ausztráliában élő magyarok elé tárják, és anyagi-erkölcsi támogatásukat kérjék a nehéz helyzetben levő otthoniak fennmaradásához, hanem a VMDK alelnökének látogatását az Ausztráliába kivándorolt vajdasági magyarság politikai önszerveződési törekvése tette igazán aktuálissá. Az anyagi támogatás megszerzése mellett ilyen vonatkozásban is eredménnyel járt az utazás. A szükséges előkészületek után 1993. november 18-án Sydneyben ünnepélyes körülmények között megalakult a VMDK-Ausztrália Sydneyi Szervezete.

*

A helyi magyar tájékoztatási eszközök nagy figyelmet szenteltek a Hódi házaspár ausztráliai látogatásának. a SBS állami kisebbségi rádió interjút készített a VMDK alelnökével, a Magyar Élet pedig, az ausztráliai magyarság egyetlen hetilapja teljes terjedelemben közölte dr. Hódi Magyar Házban elhangzott előadását.

*

A vendégek tiszteletére adott búcsúvacsora után dr. Hódiék megköszönték Sydneyi vendéglátóiknak a szíves fogadtatást, és november 22-én folytatják előadó körútjukat Melbourne-be és Adelaide-ba.

*

Átutazóban Kuala Lumpuron 1993. október 27-én dr. Hódi Sándor és felesége rövid látogatást tettek Jolsvai Sándornál, Magyarország malaysiai nagyköveténél. A találkozás alkalmával eszmecserét folytattak a magyarság helyzetének aktuális kérdéseiről, a kisebbségek problémáiról. Szó esett a Malaysiában élő különböző népek együttélésének sajátosságairól is.

*

Ausztráliai tartózkodásuk során dr. Hódi Sándort és feleségét Canberrában vendégül látta dr. Pordány László, Magyarország ausztráliai és új-zélandi nagykövete. Beszélgetésük során áttekintették a magyarságot érintő kérdéseket és az elmúlt időszak legfontosabb politikai eseményeit. Megtárgyalták a VMDK célkitűzéseit és ezzel összefüggésben az ausztráliai magyarok szerepvállalásának lehetőségeit.

*

Dr. Hódi Sándor és felesége előadó körútjának fejleményeként a Vajdaságból elszármazott ausztráliai magyarok kezdeményezésére 1993. november 5-én Sydneyben lépések történtek a Délvidéki Ajándékközvetítő Szolgálat (Gift Realing Service of Vojvodina) beindítására. Az Ajándékközvetítő Szolgálat – más hasonló segélyszolgálatok (Hilpe Line) mintájára – azzal a céllal jön létre, hogy továbbítsa a pénzkiutalásokat és árucsomagokat Ausztráliából Vajdaságba, az otthoni igen

nehéz körülmények között élő rokonok és hozzátartozók számára. Az Ajándékközvetítő Szolgálat munkájáért a Délvidéki Magyarságért Alapítvány Kuratóriuma vállal felelősséget.

A Hódi házaspár (balról) dr. Pordány László és felesége társaságában

1993. november 6-án Sydneyben a Lingwood Lodge Motelban dr. Hódi Sándort Maci István, helybeli református lelkész kíséretében fölkereste dr. Bütösi János, a Magyar Református Világszövetség elnöke. Dr. Bütösi János püspök úr ausztráliai látogatása befejeztével visszatérőben volt Budapestre. A találkozó során a püspök úr elsősorban az iránt érdeklődött, hogy mit tehetne a Magyar Református Világszövetség a vajdasági magyarság érdekében. Hódi Sándor válaszában felvázolta a vajdasági magyarság súlyos megpróbáltatásokkal terhes helyzetét. Utalt arra, hogy az anyanyelvű tájékoztatás megszűnése miatt nagy szükség van egy új, a magyarság érdekeit felvállaló tájékoztatási rendszer anyagi és technikai feltételeinek megteremtésére. Mivel a közlekedés is megbénult, nagy szükség volna egy-két szállító járműre az utazási feltételek orvoslásához, a segélyadományok széthordásához stb. Felhívta a püspök úr figyelmét arra, hogy a vajdasági magyarság felé irányuló segélyszállítmányok fő közvetítője a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat. A találkozás során szóba kerültek az 1996-ra tervezett magyar vonatkozású rendezvények (EXPO, az MVSZ IV. kongresszusa, az 1.100 éves évforduló, a III. Református Világtalálkozó stb, amelyekbe a tárgyalófelek szerint mindenképpen be kell

kapcsolódniuk a határon túli magyaroknak is.

*

Az egy évvel ezelőtti szegedi találkozást követően 1993. november 16-án a canberrai szövetségi parlamentben immár második alkalommal találkozott dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke és dr. Andrew Theophanus úr, parlamenti képviselő, aki a kisebbségi ügyekkel foglalkozik az ausztrál parlamentben. A VMDK alelnöke megköszönte Theophanus úrnak az ausztráliai parlamenti képviselőkhez írott levelét, amelyben, többek között felhívta a figyelmüket a vajdasági magyarság helyzetére és autonómia-törekvéseire. A parlamenti képviselők közül sokan válaszoltak a körlevélre, amelyben nagy érdeklődést tanúsítottak a vajdasági magyarság helyzete iránt. Dr. Hódi közölte, hogy az 1992-es találkozásuk óta a helyzet sajnálatos módon rosszabbodott úgy politikai, mint gazdasági vonatkozásban, és ismertette a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat célkitűzéseit, hangsúlyozva a nemzetközi támogatás szükségességét. Theophanus úr válaszában kitért arra, hogy elsősorban a délszláv válság rendezésében kulcsszerepet játszó országok részéről lenne szükség konkrétabb és határozottabb lépések fogantatására, míg véleménye szerint Ausztrália vonatkozásában a lehetőségek korlátozottabbak.

*

1993. november 16-án Canberrában a külügyminisztériumban dr. Hódi Sándort, a VMDK alelnökét fogadta Garry Conroy úr, helyettes államtitkár és Rick Fraser úr, a közép-európai osztály igazgatója. Dr. Hódi a vajdasági magyarság helyzetére vonatkozó tájékoztatójában szólt a nagyarányú menekülésről és kitelepülésről, a katasztrofális méretű elszegényedésről, és ismertette a VMDK autonómia-tervezetét. Garry Conroy és Rick Fraser úr egyetértéssel fogadták a tájékoztatót, elismeréssel szóltak a VMDK erőfeszítéseiről, a kollektív kisebbségi jogok realizálását illetően azonban tanácsalanságuknak adtak hangot. A továbbiakban az iránt érdeklődtek, hogy a gazdasági szankciók milyen következménnyel járnak a vajdasági magyarságra. A humanitárius segélyekkel kapcsolatban megjegyezték, hogy Ausztrália jelentős összeggel járul hozzá a volt Jugoszlávia térségébe irányuló segélyekhez, s maguk is tisztában vannak azzal, hogy sajnos a segély jelentős része nem jut el a rászorultakhoz. A VMDK alelnöke átadta a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat felhívását és a VMDK más vonatkozó dokumentumait, amelyeket nagy érdeklődéssel fogadtak. A tárgyalópartnerek kölcsönösen hasznosnak minősítették a találkozást, amely az ausztrál fél számára lehetővé tette a pontosabb tájékozódást, a VMDK számára pedig újabb kapcsolatot jelent a világgal.

*

Dr. Pordány László, Magyarország ausztráliai és új-zélandi nagykövetének vendégeként 1993. november 16-án dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke részt vett Canberrában a lett főkonzul által rendezett fogadáson. A fogadás alkalmával találkozott Franco Brambilla érsek úrral, pápai pronounciussal, aki kifejezte

reményét, hogy mihamarabb megbékélésre kerül sor a háborúzó balkáni népek között, és a kisebbségi problémák is rendeződnek. A fogadáson megismerkedett George Busuttal úrral, Málta főbiztosával, Rora Navarro-Tolentino asszonnyal, a Fülöp-szigetek nagykövetével, Chang-Bum Lee úrral, Dél-Korea nagykövetével, Alijaz Gosnar szlovén ügyvivővel, Vjera Podujeva asszonnyal, Horvátország követségi tanácsosával és másokkal. A beszélgetés során a VMDK alelnökének alkalma nyílt tájékoztatást adni a vajdasági magyarság helyzetéről, amit beszélgető partnerei nagy érdeklődéssel hallgattak.

*

Ünnepélyes körülmények között 1993. november 18-án Sydneyben a Délvidéki Magyar Szövetség Otthonában megalakult a VMDK Ausztrália Sydneyi Szervezete. Az alakuló közgyűlésen megjelent dr. Pordány László, Magyarország ausztráliai és új-zélandi nagykövete és felesége, dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke és felesége, Kádár Levente, az Ausztráliai Magyar Szövetség alelnöke, Erdei János, a Délvidéki Magyar Szövetség elnöke, Debreceni Ádám, a Szent Korona Társaság elnöke, Menyhárt Jenő, a Kisebbségi Alap elnöke, Nagy László, a Magyar Ház igazgatója, Csordás Antal, a Magyar Gimnázium igazgatója, továbbá a sydneyi magyar konzulátus és más magyar szervezetek képviselői.

A VMDK-Ausztrália Sydneyi Szervezetének kezdeményező bizottsága

A közgyűlést Sörös Ferenc, a VMDK kezdeményező bizottságának elnöke nyitotta meg. A munkaelnökség elnökének az Ausztráliában tartózkodó dr. Hódi Sándort kérték fel. Dr. Hódi Sándor a maga és Ágoston András, a VMDK elnöke nevében üdvözölte a közgyűlést, nagy fontosságúnak tartva az eseményt, amely azt bizonyítja, hogy az Ausztráliában élő magyarság sorsközösséget vállal az otthoniakkal. Dr. Pordány László is köszöntötte a szervezet megalakulását, amely – mint mondotta – igen fontos lépés az ausztráliai magyarság politikai megszervezésében. Felszólalásában a politikai szerepvállalás és a nemzeti egység fontosságát emelte ki a magyarság megmaradása szempontjából.

Az alapszabály áttekintése és megvitatása után a közgyűlés többes jelöléssel és titkos szavazással megválasztotta a szervezet vezető testületeit: a hét tagú elnökséget, a négy tagú ellenőrző bizottságot és a 25 tagból álló tanácsot. A szervezet elnökévé a legtöbb szavazatot kapott Sörös Ferencet választották meg, a két alelnöknek Somogyi Lajost és Tehel Magdát, az ellenőrző bizottság elnökének pedig Budai Jánost.

Az újonnan megválasztott elnök a szervezet legfontosabb célkitűzésének a Vajdaságban élő magyarok anyagi és erkölcsi támogatását tekinti, és kiemelt fontosságot tulajdonít az Ausztráliában élő magyarok hiteles tájékoztatásának. Végezetül a közgyűlés a szervezet tiszteletbeli elnökévé választotta dr. Pordány Lászlót, dr. Hódi Sándort és Erdei Jánost.

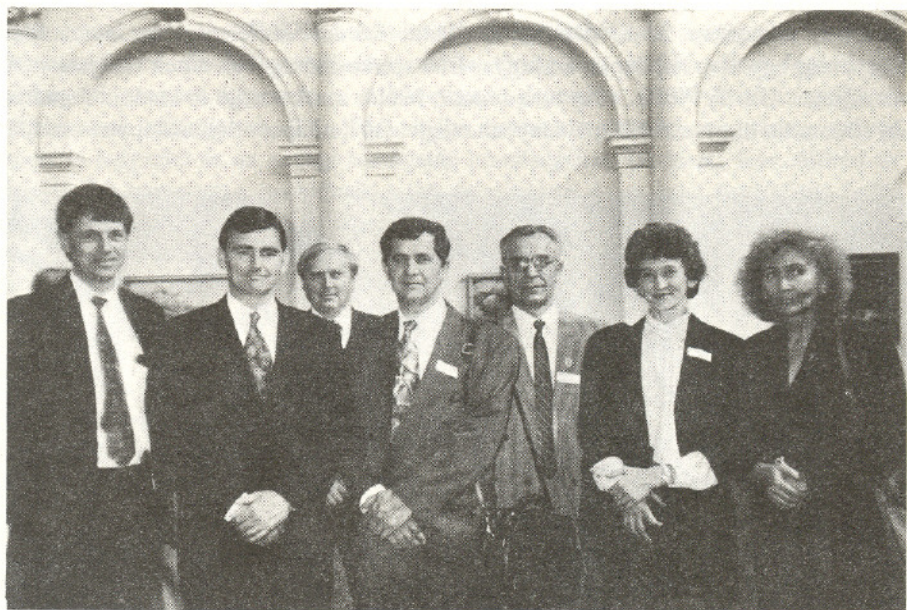
*

Ausztráliai látogatása során a VMDK alelnökének nem kis problémát jelentett az itt élő magyar közösségek megosztottsága és szembenállása. A megosztottság ellenére igyekezett minden meghívásnak eleget tenni, és az érdeklődőket tájékoztatni a vajdasági magyarság helyzetéről. 1992. november 12-én pénteken este dr. Hódi Sándor és felesége a Magyar Szabadságharcos Világszövetség elnökének, Apró Józsefnek a vendégei voltak, november 13-án szombaton este pedig a Magyar Emberjogi Bizottság elnökénél, Kövesdy Andrásnál tettek látogatást. 1993. november 23-án délelőtt Heteyi Sándorral, a Magyar Harcosok Bajtársi Közossége elnökével, Fadgyas Lászlóval, a Victoriai Magyar Szövetség elnökével és Kocsis Endrével, a Moholi Magyar Kör elnökével találkoztak. A beszélgetőpartnerek ismertették szervezeteik célkitűzéseit, dr. Hódi pedig a VMDK programját és törekvéseit. A külföldi magyar egyesületek közötti viszályal és a VMDK-s szervezetek létrehozására irányuló törekvésekkel kapcsolatosan dr. Hódi Sándor elmondta, hogy a VMDK vezetősége személyek és csoportok vitáiba nem kíván beleszólni, még kevésbé kíván igazságot osztani. A VMDK a külföldön élő magyarság körében senkit sem akar rávenni arra, hogy VMDK csoportokat, szervezeteket hozzon létre, de nem tudja elfogadni azt sem, hogy bárki is akadályozza az emberek ilyen irányú törekvéseit. A külföldi szervezetek létrehozásával kapcsolatosan a VMDK számára elengedhetetlen követelmény az alakuló közgyűlés nyilvános meghirdetése, valamint az a feltétel, hogy bárki tagja lehet az

új szervezetnek, aki elfogadja a VMDK alapelveit és célkitűzéseit. A vezetőség megválasztásában pedig a VMDK kötelező érvényűnek tekinti a többes jelölést és titkos szavazást. Mindezt annak kapcsán érezte szükségesnek ismételten leszögezni dr. Hódi, mivel többen fenntartásokkal fogadták a Vajdaságból elszármazott magyarság körében a VMDK hatására jelentkező politikai önszerveződési törekvést.

*

A VMDK mellbourne-i kezdeményező bizottságának indítványára George Seitz parlamenti képviselő 1993. november 23-án dr. Hódi Sándor és felesége tiszteletére fogadást rendezett Victoria állam parlamentjében. A fogadáson megjelent több parlamenti képviselő, köztük A. Andrianopoulos, Ch. Coleman, D. Cunningham, M. Gould, P. Loney, E. Micallef, J. Pandazopoulos és mások, valamint számos magyar szervezet vezetősége is képviseltette magát. A fogadáson dr. Hódi Sándor

Victoria állam parlamenti képviselőivel

politikai tájékoztatót adott a vajdasági magyarság helyzetéről és a VMDK politikai küzdelméről. A nagy érdeklődéssel kísért előadásban, amely után számos kérdés hangzott el, szólt a magyarságra nehezedő politikai nyomás és gazdasági szankciók következményeiről, ismertette a VMDK autonómia-tervezetét, kitért a kisebbségek kollektív jogainak szükségességére. Befejezésül hangsúlyozta, hogy ahhoz, hogy a vajdasági magyarság köréből ne kényszerüljenek mind többen menekülésre, nemzetközi támogatásra van szükség. A vajdasági magyarság humanitárius támogatása

akkor éri el célját, ha az a Vox Humana Emberbaráti Szolgálaton keresztül történik.

A fogadás alkalmával bemutatták a Vajdaságból érkezett vendégeknek Victoria állam parlamentjét, és lehetővé tették számukra, hogy részt vegyenek a Szenátus és az Alsóház ülésén. A parlamenti ülésezés szünetében a VMDK alelnöke megbeszélést folytatott Ph. Honeywood úrral, kormánypárti képviselővel, a kisebbségügyi miniszter titkárával, John Brumbly úrral, az ellenzéki párt vezetőjével és K. Coghill úrral, a munkáspárt parlamenti titkárával. A beszélgetés során a parlamenti képviselők elmondták, hogy sajnos mindeddig kevés információ jutott el hozzájuk a vajdasági magyarságról. Annál nagyobb érdeklődést mutattak a magyarság jelen helyzete, életkörülményei és jövőbeni kilátásai iránt. Hangot adva együttérzésüknek valamennyien úgy nyilatkoztak, hogy megpróbálnak közbenjárni a humanitárius segélyek ügyében.

*

1993. november 26-án délelőtt dr. Hódi Sándor és felesége az ausztráliai magyarság egyetlen napilapja, a Magyar Élet szerkesztőségében tettek látogatást. A vendégeket Márffy Attila, a lap tulajdonosa, felelős szerkesztője és kiadója fogadta, aki elmondta, hogy az 5.500 példányban megjelenő hetilapot tulajdonképpen családi

Dr. Hódi Sándor és Márffy Attila, a Magyar Élet szerkesztőségében

vállalkozásban tartják fenn külső munkatársakkal. A lap minden ausztráliai magyar olvasóhoz kíván szólni, nem kötelezte el magát ezért egyetlen irányzat vagy

csoportosulás mellett sem. A vendégek megtekintették a korszerű szövegszerkesztő számítógépekkel felszerelt irodahelyiségeket, és elismerésüknek adtak hangot, hogy kis létszámú szerkesztőség is milyen színvonalas lapot tud kiadni. Dr. Hódi elmondta, hogy a vajdasági magyarság jelenleg gyakorlatilag sajtó nélkül maradt, miután az eddigi lapok pénzelését az állam megvonta. Az előállt helyzetben a VMDK nagy erőfeszítéseket tesz arra, hogy megoldást találjon a vajdasági magyarság anyanyelvi tájékoztatására.

*

A Victoriiai Magyar Emberjogi Bizottság kezdeményezésére 1993. november 26-án Ken Aldred úr, szövetségi képviselő Melbourne-ben, mitchami irodájában fogadta dr. Hódi Sándort, a VMDK alelnökét. Ken Aldred úr kérésére dr. Hódi ismertette a vajdasági magyarság helyzetét. A képviselő főként az iránt érdeklődött, hogyan látja a VMDK alelnöke a vajdasági magyarság jövőjét. Ken Aldred úr elismeréssel szólt a VMDK autonómia-koncepciójáról, és megígérte, hogy a memorandumot elküldi a volt Jugoszlávia térségének problémáival foglalkozó parlamenti csoport tagjainak, s a következő, december 12-16 közötti gyűlésen megvitatásra előterjeszti. Dr. Hódi szóba hozta a vajdasági magyarság súlyos szociális helyzetét és az anyagi támogatás lehetőségének kérdését. Ken Aldred úr érdeklődést tanúsított a problémák iránt, felajánlotta, hogy saját hatáskörén belül közvetít ez ügyben, és írásbeli dokumentumok alapján a külügyminiszterhez fordul ebben a kérdésben. A Victoriiai Magyar Emberjogi Bizottság nevében Kövesdy András, a bizottság elnöke vállalta, hogy a kért dokumentumokat összegyűjti és továbbítja a képviselő úrhoz.

*

1993. november 27-én az SBS Rádió melbourne-i csoportjának vezetője, Ámon Antal a rádió stúdiójában interjút készített dr. Hódi Sándorral, a VMDK alelnökével a vajdasági magyarság politikai helyzetéről, dr. Hódi Évával pedig a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat tevékenységéről.

*

Dr. Hódi Sándor és felesége a melbourne-i adventista egyházi gyülekezet vezetője, Fehér István lelkipásztor meghívására 1993. november 27-én részt vettek a délutáni istentiszteleten. Az istentisztelet után elbeszélgettek a vajdaságból elszármazott hívőkkel. A jelenlévők mély együttérzéssel fogadták a hallottakat, adományokat gyűjtöttek az otthoniak számára, amelyet átadtak a vendégeknek.

*

A Victoriiai Magyar Társadalmi Szervezetek Szövetsége rendezésében 1993. november 28-án délután 15,30 órai kezdettel dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke és dr. Hódi Éva, a Vox Humana képviselője műsoros délutánnal egybekötött beszámolót tartottak a vajdasági magyarság helyzetéről a melbourne-i Magyar Központ Ifjúsági Termében. A vendégek tiszteletére rendezett műsort követően

Koren Endre, a Társadalmi Szervezetek Szövetségének elnöke bemutatta a messziről jött vendégeket a népes számú közönségnek. Dr. Hódi Sándor előadásában elmondta, hogy a vajdasági magyarság az elmúlt időszakban megszerveződött és önálló politikai tényezőjévé vált a volt Jugoszlávia térségében. Ezzel kapcsolatban létfontosságúnak mondotta a VMDK autonómia-törekvését a magyarság további megmaradása szempontjából. Kifejezte reményét, hogy az otthoni magyarság a rá nehezedő nyomás ellenére képes lesz továbbra is kiállni a kollektív jogai mellett, és hogy ebben támogatásra talál külföldön, így az Ausztráliában élő magyarság körében is. Nyomatékosan felhívta a figyelmet a politikai szerepvállalás szükségességére, hiszen – mint mondotta – ez az egyetlen eszköz áll a vajdasági magyarság rendelkezésére céljai megvalósítása érdekében.

Dr. Hódi Éva tájékoztatójában ismertette a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat létrejöttének előzményeit és a Szolgálat tevékenységét. Elmondta, hogy az egykor gazdag Vajdaságban a magyarság többsége a létminimum alatt tengeti életét, alig néhány dollárnak megfelelő fizetésből. Felhívta a figyelmet az újabb menekülési, kitelepülési hullám veszélyeire, hangsúlyozva, hogy önerejéből, nemzetközi támogatás nélkül a vajdasági magyarság a rá nehezedő súlyos gondokkal nem képes megbirkózni. Az előadást követően a legtöbb kérdés arra vonatkozott, hogyan tudnák segíteni az otthoni hozzátartozóikat, mellyel kapcsolatban az előadó elmondta, hogy folyamatban van az ajándékközvetítő szolgálat beindítása. A vendégek beszámolóit mélyen megrendítették a hallgatóságot, akik a helyszínen együttérzésük és segítőkészségük jeléül pénzbeli támogatással járultak hozzá a vajdasági magyarság megsegítéséhez.

*

Melbourne-i tartózkodásuk során dr. Hódi Sándor és felesége számos meghívást kaptak a helyi magyar szervezetek részéről. A meghívásoknak eleget téve november 27-én részt vettek a Gyöngyösbokréta családi estjén, december 3-án a Magyar Kultúrkör vacsoráján és a tiszteletükre rendezett programon, december 4-én délelőtt az Adventista Egyház geelongi összejövetelén, este a Vajdasági Piros Csizma Mikulás bál rendezvényén, december 5-én a Magyar Központ piknikjén, s ezt követően meglátogatták a DMSZ Otthon Mikulás ünnepségét. Ezeken a rendezvényeken a messziről jött vendégeket meleg fogadtatásban részesítették. A vendégek megköszönve a meghívást rövid tájékoztatást adtak az otthoni helyzetről és elbeszélgettek a jelenlevőkkel.

*

A geelongi Szent László Egyesület felkérésére 1993. december 4-én dr. Hódi Sándor és dr. Hódi Éva Geelongban, a Corio Hallban előadást tartottak a vajdasági magyarság jelenlegi helyzetéről és problémáiról, és ismertették a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat célkitűzéseit és tevékenységét. A VMDK alelnöke elmondta, hogy ezekben a nehéz időkben végveszélybe kerültek és javarészt megszűntek a vajdasági magyarság kulturális intézményei. Ismertette a VMDK autonómia

törekvését és felhívta a figyelmet a politikai szerepvállalás szükségességére. A segélyezést illetve támogatás lehetőségével kapcsolatban dr. Hódi Éva elmondta, hogy a Vox Humana nagy erőfeszítéseket tesz az otthoni magyarság nyomasztó gondjainak enyhítésére, és folyamatban van az ajándékközvetítő szolgálat megszervezése, amely lehetővé teszi majd az otthoni hozzátartozók közvetlen és konkrét támogatását.

*

1993. december 9-én a melbourne-i 3ZZZ Rádióállomás meghívására dr. Hódi Sándor és felesége látogatást tettek a stúdióban, ahol élő adásban válaszoltak a műsorvezető, Orosz Mrika és a hallgatók kérdéseire. A rádióbeszélgetésben többek között szó esett a VMDK melburne-i szervezete megalakulásának előkészületeiről és az újonnan létrejövő szervezet politikai szerepéről. Az előadók a kérdések más részére válaszolva ismételten hangsúlyozták, hogy a VMDK csak azért a támogatásért vállal felelősséget, amely a Délvidéki Alapítványon és a Vox Humana segélyszervezeten keresztül jut el a délvidéki magyarokhoz.

*

1993. december 10-én, pénteken 7,30 órai kezdettel Melbourne-ben a Magyar Központ Social Kloub termében Ambrózy Anna szervezésében gazdag műsoros est keretében dr. Hódi Éva előadást tartott a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat munkájáról és más otthoni szervezetek életéről. Az est bevételét a szervezők a Vox Humana megsegítésére ajánlották fel.

*

Gondos előkészületek után 1993. december 11-én Melbourne-ben, a Délvidéki Magyar Szövetség (DMSZ) Otthonban megalakult a VMDK-Ausztrália Melbourne-i Szervezete. Az alakuló közgyűlésen megjelent dr. Pordány László, Magyarország ausztráliai és új-zélandi nagykövete, dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke és felesége, Sörös Ferenc, a VMDK Sydneyi Szervezetének elnöke és felesége, Metz Sándor, az Ausztráliai Magyar Újságírók Közössége képviselője, Szécsi János, a Délvidéki Magyar Szövetség elnöke, Kövesdy András, az Emberjogi Alap elnöke, Sveller Zoltán, a Magyar Kultúrkör elnöke, Linka Márton, az MDF Ausztrália Baráti Körének képviselője, Heteyi Sándor, a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége elnöke, Horváth Imre, a Noble-parki Nyugdíjasok alelnöke, Kapitány Jenő, a Szabadságharcosok Ausztráliai Szövetségének elnöke, Kocsis Endre, a Moholi Magyar Kör elnöke, Koren Endre, a Társadalmi Szervezetek Szövetsége elnöke és számos más magyar szervezet képviselője.

A közgyűlést a kezdeményező bizottság felkérésére dr. Hódi Sándor, a VMDK Melbourne-ben tartózkodó alelnöke vezette le. Az alapszabály ismertetése, a szabályzattal kapcsolatban feltett kérdések megvitatása, valamint az Alapszabály elfogadása után a közgyűlés többes jelöléssel és titkos szavazással megválasztotta a VMDK Melbourne-i Szervezetének vezető testületét: a 26 tagból álló tanácsot,

a 7 tagú elnökséget és a 3 tagból álló ellenőrző bizottságot. A szervezet elnökévé Csík Katalint választották meg, a két alelnöknek Kocsis Endrét és Szerda Ferencet, az ellenőrző bizottság elnökének pedig Kelemen Attilát. Az újonnan megválasztott elnök, Csík Katalin megköszönve a bizalmat hangsúlyozta, hogy a VMDK Melbourne-i Szervezete az otthoni magyarság erkölcsi és anyagi támogatását kívánja szolgálni, és nagy fontosságot tulajdonít az Ausztráliában élő magyarok tájékoztatásának.

A VMDK-Ausztrália Melbourne-i Szervezetének kezdeményező bizottsága

*

A Dél-Ausztráliai Magyar Klub meghívására 1993. december 12-én vasárnap dr. Hódi Sándor, a VMDK alelnöke és dr. Hódi Éva, a Vox Humana Emberbaráti Szolgálat képviselője előadást tartottak az adelaide-i Magyar Házban. A vendégeket Garami József, a Dél-Ausztráliai Magyar Egyesületek Szövetségének elnöke köszöntötte. A rendezvényen részt vett Csík Katalin, a VMDK Melbourne-i Szervezetének elnöke is. Az előadást követő beszélgetés alapján úgy tűnt, hogy az adelaide-i magyarság igen kevésbé informálódott az otthoni helyzetről, és szervezeteik nem nagyon vettek még tudomást az otthoni politikai változásokról.

*

Ausztráliai látogatásuk befejeztével dr. Hódi Sándor és felesége a riporterek kérésére röviden összegezték hathetes előadó körútjuk tapasztalatait és eredményeit.

A VMDK alelnöke elmondta, hogy politikai szempontból az út mindenképpen sikeresnek tekinthető. Sikerült az Ausztráliában élő, Vajdaságból elszármazott magyarságot a VMDK autonómia törekvése mellé állítani, és két VMDK-s szervezetet (Sydneyben és Melbourne-ben) létrehozni. Az itteni magyarság politikai megszerveződése nagyon jelentős a vajdasági magyarság további helytállása és jövője szempontjából, mivel erőt nyújt számukra törekvéseik megvalósításához. De jelentős ez a szerepvállalás az ausztráliai magyarság számára is, mert bár messzire kerültek szülőföldjüktől, a sorsközösség vállalásával újra részévé válnak nemzeti közösségüknek.

A politikai érdeklődés mellett nagy figyelem és kezdeményezőkézség nyilvánult meg az otthoniak segélyezése vonatkozásában is. Így sok helyen javasolták egy ajándékközvetítő szolgálat létrehozását, amely révén közvetlenül támogathatnák otthoni hozzátartozóikat.

Balról jobbra: Csík István, dr. Hódi Éva, Csík Katalin, a VMDK-Ausztrália Melbourne-i Szervezetének elnöke, és dr. Hódi Sándor

Ami a vajdasági magyarság súlyos helyzetben levő intézményeinek támogatását illeti, e téren az eredmények szerényebbek, különösen a horvát, a szerb vagy más nemzeti emigrációkkal összevetve. Az ausztráliai magyarság részéről érkező támogatás azonban még így is sokkal jelentősebb, mint az a segély, ami Amerikából vagy Nyugat-Európából érkezik a vajdasági magyarság részére. A VMDK-s szerve-

A VMDK ÉVKÖNYVE, 1993.

zetek létrehozásával perspektivikusan talán ígéretesebbé válik a pénzbeli és egyéb támogatás lehetősége. Amint azt előadó-körútjuk során többször is nyomatékkal hangsúlyozták, a vajdasági magyarság felé irányuló segélyezés csak akkor éri el célját, ha az a Vox Humana Emberbaráti Szolgálaton és a Délvidéki Magyarságért Alapítványon keresztül történik.

A Hódi házaspár végül köszönetét fejezte ki a meghívásért, a meleg baráti fogadtatásért és a kedves vendéglátásért.

(Magyar Élet, november 25., december 2.)